

NORSK
HÅNDVERKSINSTITUTT
9

SENTER FOR IMMATERIELL KULTURARV

Det mangfoldige håndverket

Foredragsholder: Inger Smedsrud
Dato: 04.11.2022

Tradisjonshåndverk

Produksjonsmåter som er videreført til nye utøvere over tid – mesterlære

Arbeidsfellesskap og kundemøter utvikler faglige normer

Kunnskap om materialer, verktøy og prosesser

Behersker prosessen fra start til slutt

Yrkesutøvelsen tilpasses sin tid – levende tradisjon

Tradisjonen gir et ståsted for refleksjon

Forts. tradisjons- håndverk

Omfatter også store fag som tømrer, murer og maler

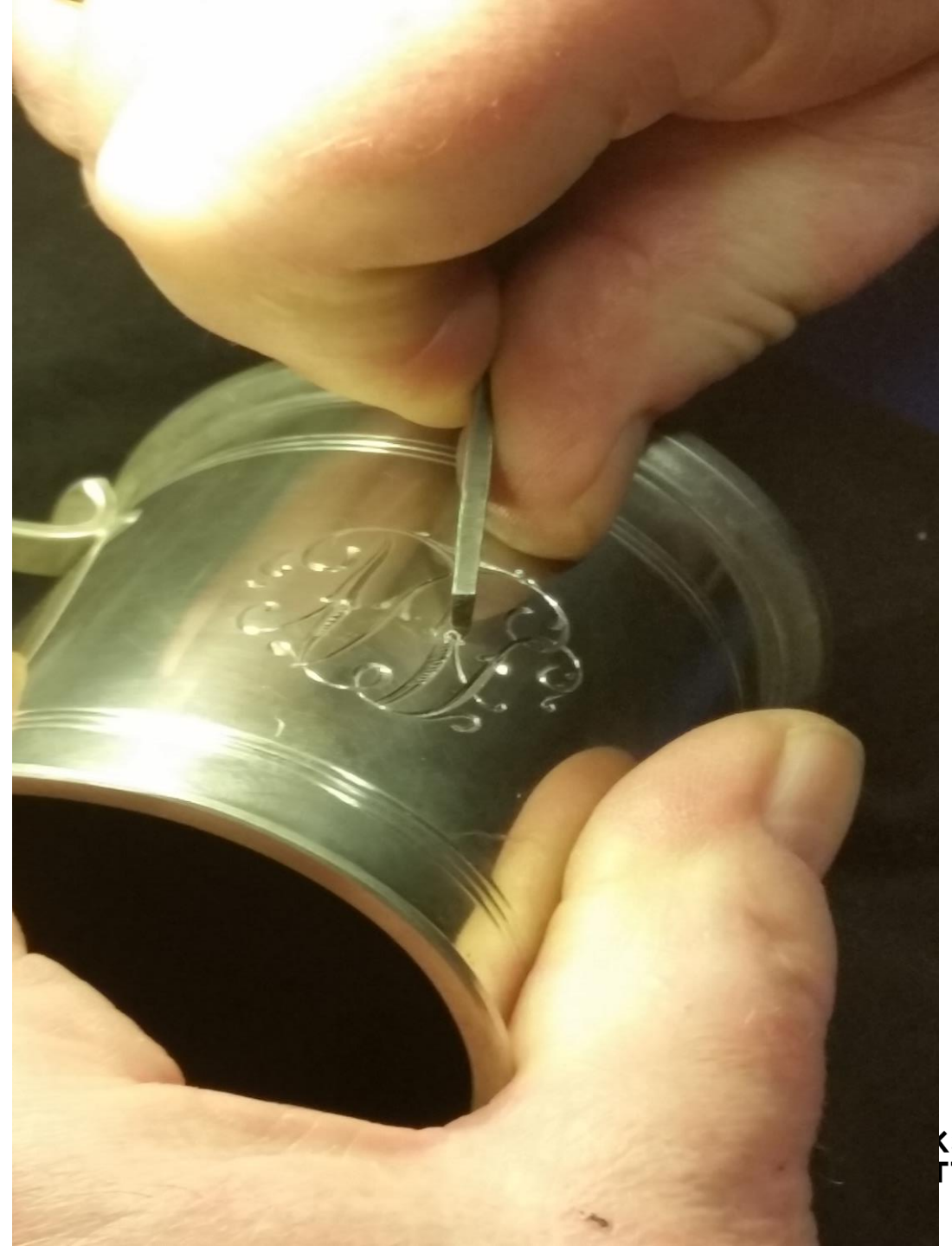
Kommet flere opplæringstilbud:

NTNU, Norsk håndverksinstitutt, fagskoler, bygningsvernsentra, Fartøyvernsenteret i Norheimsund, Norges Husflidslag og andre kurstilbydere

Små håndverksfag?

- Godkjent lærefag
- Kulturell og næringsmessig betydning
- Tradisjonelle materialer og metoder
- Beherske hele produksjonsprosessen
- Få utøvere/bedrifter og få lærlinger

Verneverdige håndverksfag

Grunnutdanning

- Bilsalmaker
- Blyglasshåndverker
- Bunadstilvirker
- Buntmaker
- Bøkker
- Børsemaker
- Filigransølvsmed
- Forgyller
- Gipsmaker
- Gjørtler
- Glassblåser
- Gravør
- Herreskredder
- Horn-, bein- og metallduodjár
- Hovslager
- Håndbokbinder
- Håndvever
- Keramiker
- Kostymesyer
- Kurvmaker

Forts. verneverdige håndverksfag

- Maskør- og parykkmaker
- Modist
- Møbeltapetserer
- Orgelbygger
- Repslager
- Salmaker
- Seilmaker
- Skinn- og pelsduodjår
- Skomaker
- Smed
- Strikkehåndverker
- Sølvsmed
- Taksidermist
- Tekstilduodjår
- Trebåtbygger
- Tredreier
- Treduodjår
- Treskjærer
- Urmaker
- Ull- og garnduodjår

Ulike teknikker

Teknikker

Gyllenlær Lærarbeider Filering Brodering

Knipling Sprang Hekling Firfletting

Nupereller +++

Forsølving, forgylling, fornikling, forkromming, patinering, rensing mv.
(bilder fra Centrum Fornikling)

Håndverk er ikke hyllevare

- Utfordring å få koblet håndverker og kunde
- Hva kan håndverkere bidra med?
- Tidsaspekt – ting tar tid
- Bestillerkompetansen mangelfull
- Hva ligger i pris (kompetanse, arbeid, kvalitet o.a.)

Oppsummering

- Større interesse for tradisjonelt håndverk
- Gjenstår å finne ordninger i forhold til utdanning, økonomi og marked
- Oppdrag er grunnlaget for videreføring av håndverkskunnskap

